

har kjær, uden at skaffe ham nogen anden Bestilling i Stedet. For Underofficerers Vedkommende gjælder det Samme. Jeg kan ikke negte, at naar jeg ser paa visse Tjenester, som der drages Folk ind til, uden at de have nogen Afkomst dertil, ved tilbiger at have offret deres Kræfter i Statens Tjeneste, har det undret mig, at man ikke netop til de Tjenester bruger saadanne Sergenter, som ikke kunne avancere. Jeg tænker eksempelvis paa Værtstjenester ved Ministerierne, og der er mange andre af den Slags Tjenester. Det vilde spare Statskassen Udgifter, og det vilde være en stor Fordel for Hæren.

Krigsministeren (Haffner): Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgfreds (Bojsen), som aabnede Forhandlingen idag, udtalte Ønsket om, at vi maatte komme til en anden Behandling af dette Lovforslag og til en Afstemning i Thinget over det. Dette er et Ønske, som jeg ikke alene deler med ham, men jeg gaar endog videre i mine Ønsker, idet jeg ganske slutter mig til, hvad der er udtalt fra flere andre Sider — navnlig af det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgfreds (N. N. Jensen) —, at vi nemlig ikke alene maa faae en 2den Behandling af Lovforslaget, men ogsaa en endelig Behandling deraf, saa at dette vigtige Anliggende endelig en Gang kan blive fuldført. Grunden, hvorfor det ærede Medlem fra Præstø Amt særlig ønskede en Afstemning her i Thinget over de Forslag, der ere blevne indbragte af Regjeringen, var jo den, at Ministeren derved kunde komme til Erkendelse af, hvad der var Thingets Mening, idet der hidtil jo kun havde foreligget Udtalelser, som tilkjendegave et Udvalgs Mening. Det er ganske vist, at det meget let kan hende, at der bliver en temmelig stor Afvigelse mellem de Anskuelse, der have gjort sig gjældende i et Udvalg, og de Anskuelse, der komme til at gjøre sig gjældende her i Salen; men desuagtet forekommer det mig, at det ærede Medlem ved sine Betragtninger af Lovforslaget bebreidede Ministeren, at denne ikke havde taget tilbørligt Hensyn til de Ønsker, som han maatte vide vare tilfede. Det ærede Medlem udtalte endvidere, at disse Ønsker bestode i, at man skulde gaa videre med Hensyn til Udviklingen af den værnepligtige Befalingsmandsinstitution, at man skulde stræbe hen til Garnisonstjenestens Ophør, at man skulde gaa videre ind paa Folkevæbningsens Vej, og endelig, at man skulde stride videre frem paa Bepærelsens Vej. Det ærede Medlem tilføiede, at han, og de, der tænkte som han, ikke vilde gaa hurtig over til en Folkevæbning; de vilde gaa langsomt, jevnt og forsigtigt hen ad denne Vej, men det var en Vej, som man nødvendigvis maatte slaa ind paa. Det ærede Medlems Mening er altsaa, at vi skulle komme bort fra den nuværende Hærsordning, der i hans Dine staar som Udtrykket for en staaende Hær, og gaa

videre over til Folkevæbning, til Militarsystemet. Nu skal jeg ikke benegte Muligheden af, at der kan have været Lidet og Lande, hvor Militarsystemet muligen kunde finde Anvendelse, men jeg tror, at dette System under ingen Omstændigheder kan gives Anvendelse paa vore Forhold. Det vilde efter min Mening være en stor Bilsfarelse, man gjorde sig skyldig i, hvis man troede, at vi nogensinde kunde komme til at opstille et nogenlunde effektivt Forsvar for vort Land, baseret paa Militarsystemet; man vilde komme til at give mange Penge ud og det Penge, som ikke vilde bære nogen Frugt, naar man ser Sagen fra Forsvarets Standpunkt. Dette er min Opfattelse af Forholdet, og derfor vil det ærede Medlem forstaa, at jeg ikke kan gaa den Vej, som han har antydet som den rigtige at gaa; jeg maa blive staaende paa det Grundlag, som er givet ved Hærløven af 1867, kun søgende at rette paa de Mangler, som Erfaringen har viist Klæbe ved dem. Vi gjorde i 1867 et Experiment ved at gaa bort fra en tidligere Hærsordning, ved at slaa ind paa en Vej, som var ny og uprøvet. Jeg har hørt et Medlem her i Salen, det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgfreds (Holm), gjøre gjældende, at væsentlig var Hærløvsforslaget af 1867 baseret paa Forsvarskommissionens Forslag, og da dette havde fundet fuld Tilslutning hos de militære Medlemmer, kunde han ikke forstaa, at det nu navnlig fra de Militæres Side gjordes gjældende, at der klæbede saa store Mangler derved. For mig staar Udtalelserne og Afstemningerne i Forsvarskommissionen ikke saa tydelig for Grindringen, at jeg i dette Dieblif tør afgjøre, om det ærede Medlem havde Ret i sin Udtalelse eller ikke; men selv om det var saa, ere Militærene jo ikke mere end andre Mennesker fri for at kunne tage fejl, og Erfaringen viser, at der har været Mangler ved hint Forslag, Mangler, som man nu bør stræbe efter at afhjælpe. Jeg tror, at man tør udtale, at Forsøget i 1867 er lykkedes, lykkedes over Forventning, og en af Grundene til, at dette er sket, ligger, det skal jeg indrømme, i den gode Billie, som det værnepligtige Mandskab har bragt med, og den gode Billie, hvormed de have afsjent deres Værnepligt og søgt at tilegne sig den Dygtighed, som blev krævet; men fremsfor Alt skyldes det dog den loyale Maade, hvorpaa Hærens Befalingsmænd modtog Hærsordningen, og den utrættelige Ild og Tjenstiver, hvormed de indtil den Dag i Dag have arbejdet. Denne Utrættelighed og denne Pligtoskyldelse ville, derom er jeg overbevist, vedblive. Men mine Herrer! man kan ogsaa tabe Modet under trykkende Omstændigheder, og det er en trykkende Omstændighed, naar for fjerde Gang Hærløven forelægges til en Behandling, altsaa ikke endnu er ført til nogen endelig Afslutning. Men uagtet det ærede Medlem for Præstø saaledes stillede Betingelser for en heldig Fremme af det foreliggende Lovforslag,